

TWORZENIE STRATEGII ROZWOJU TURYSTYKI SPORTOWO-REKREACYJNEJ W REGIONIE

Mychajło Akułow, Inna Poworozniuk, Lesia Krawczenko
Katedra Technologii i Organizacji Turystyki i Biznesu Hotelarsko-Restauracyjnego,
Państwowy Uniwersytet Pedagogiczny imienia Pawła Tyuczyny
w Humaniu

Wstęp

Turystyka sportowo-rekreacyjna stanowi integralny element krajowego systemu kultury fizycznej i sportu, i ma na celu uzdrowienie, rozwój fizycznych, moralnych i intelektualnych zdolności, woli człowieka poprzez angażowanie go do udziału w wyprawach turystycznych o różnym stopniu złożoności, konkursach z techniki turystyki sportowej, amatorskich wędrownych obozach turystycznych. Rozwijając się na pograniczu sportu i aktywnego wypoczynku w środowisku naturalnym, turystyka sportowo-rekreacyjna przyczynia się do rozwoju aktywnej turystyki krajowej.

W systemie światowego rozwoju turystycznego dużą uwagę zwraca się na turystykę sportowo-rekreacyjną, której udział zwiększa się o 1,5% rocznie. Znacząco zmieniła się także struktura wiekowa przepływów turystycznych. Obecnie udział osób poniżej 30. roku życia uprawiających turystykę sportowo-rekreacyjną stanowi ponad 40% przepływów turystycznych. Turystyka sportowo-rekreacyjna rozwija najbardziej dynamiczny i aktywny element sił wytwórczych regionu, a tym samym promuje jego potencjał zasobowy.

We współczesnych warunkach informatyzacji, globalizacji gospodarki, hiperkonkurencji staje się oczywiste, że ważnym czynnikiem funkcjonowania każdego systemu gospodarczego, jest zapewnienie odpowiedniego systemu zarządzania. Za jedno z wiodących podejść do zarządzania w warunkach uniwersalnej dynamiczności, nieprzewidywalności i zmienności otoczenia biznesowego jest uznawane zarządzanie strategiczne.

Badanie problemów strategicznego rozwoju turystyki zostało odzwierciedlone w pracach badaczy Aleksiejewa N.F.¹⁰, Horina H.O.¹¹, Masiuk J.O.¹² i innych. Jednak w tych pracach w niewystarczającym stopniu ujawniono strategiczne kierunki rozwoju turystyki sportowo-rekreacyjnej w regionach Ukrainy.

W związku z tym, aktualność wybranego tematu badania można określić w następujący sposób: po pierwsze, występuje pilna potrzeba ponownego przemyślenia roli i znaczenia regionalnej turystyki sportowo-rekreacyjnej, w kontekście ciągłego wzrostu światowych przepływów turystycznych oraz w oparciu o cele i zadania rozwoju społeczeństwa; po drugie, aktualną dla Ukrainy jest potrzeba sformułowania nowoczesnych strategii, teoretyczno-metodologicznych podstaw zarządzania rozwojem turystyki, z uwzględnieniem jej orientacji sportowej; po trzecie, odczuwalny jest brak bazy metodologicznej i niewystarczający charakter metodologicznych opracowań problemu kompleksowego rozwoju systemu turystyki sportowo-rekreacyjnej, jej stymulowania i promowania narynku turystycznym; po czwarte, występuje konieczność wyrównania różnic w poziomie rozwoju społeczno-gospodarczego regionów państwa, z uwzględnieniem rozwoju turystyki sportowo-rekreacyjnej; po piąte, wyjątkowo dotkliwy jest problem organizacji racjonalnego wykorzystania regionalnych zasobów turystycznych.

Te podstawowe okoliczności uwarunkowały wybór tematu pracy naukowej, określiły jej cel, zadania i strukturę.

Celem pracy jest uzasadnienie strategii tworzenia i rozwoju systemu turystyki sportowo-rekreacyjnej zorientowanej na region turystyczny.

Powyższy cel uwarunkował postawienie i potrzebę rozwiązania następujących zadań:

1. Określenie celu strategicznego, zadań i zasad kształtowania technologii turystyki sportowo-rekreacyjnej.
2. Badanie mechanizmu tworzenia strategii rozwoju regionalnego rynku usług turystycznych.

3. Określenie głównych kierunków realizacji strategicznej, koncepcji rozwoju turystyki sportowo-rekreacyjnej.

4. Przeprowadzenie analizy strategicznych kierunków rozwoju turystyki sportowo-rekreacyjnej w obwodzie czerkaskim.

5. Modelowanie wskaźników efektywności turystyki sportowo-rekreacyjnej.

6. Kształtowanie strategicznych aspektów rozwoju turystyki sportoworekreacyjnej oraz ich konkretyzacja na przykładzie regionu czerkaskiego.

Obiektem badania jest turystyczna destynacja regionu czerkaskiego jako całość systemów, o skomplikowanej strukturze wewnętrznej i sportowo-rekreacyjnym potencjale turystycznym, jej rozwój w obecnym i strategicznym okresach czasowych.

Przedmiotem badania są czynniki rozwoju turystyki sportowo-rekreacyjnej.

W toku badania wykorzystywano takie ogólne metody naukowe, jak podejście systemowe, metoda analizy porównawczej, modelowanie ekonomiczno-matematyczne. Nowość naukowa. Opracowano wskaźniki skuteczności tworzenia strategii rozwoju turystyki sportowo-rekreacyjnej w regionie.

Znaczenie praktyczne. Uzyskane wyniki naukowe mogą być punktem wyjścia do uzasadnienia koncepcji strategicznego rozwoju turystyki sportowo-rekreacyjnej w regionie oraz przedsiębiorstw działających na rynku usług turystycznych.....

Aprobata materiałów pracy naukowej. Wyniki badań zostały przedstawione i zaaprobowane podczas V Ogólnoukraińskiej naukowo-praktycznej konferencji młodych naukowców i studentów „Współczesne problemy i perspektywy dynamiki gospodarczej” (m. Humań, 2018 r.) oraz seminarium naukowego katedry technologii organizacji turystyki i biznesu hotelarsko-restauracyjnego „Główne kierunki funkcjonowania i rozwoju branży turystycznej”(27.11.2018 r.).

Cel strategiczny, zadania i zasady kształtowania technologii turystyki sportowo-rekreacyjnej
Ważną częścią państwowej polityki społeczno-gospodarczej jest rozwój turystyki sportowo-rekreacyjnej w regionach Ukrainy. Turystyka sportowo-rekreacyjna (zwana dalej TSR), jest samodzielną sferą o ukierunkowaniu społecznym, sposobem życia znacznej warstwy społeczeństwa; skutecznym środkiem duchowego i fizycznego rozwoju osobowości, wychowania troskliwego stosunku do przyrody, wzajemnego zrozumienia i wzajemnego szacunku między narodami; formą „dyplomacji narodowej”, opartą na prawdziwym zaznajomieniu z życiem, historią, kulturą, zwyczajami narodów, najbardziej demokratycznym rodzajem wypoczynku, charakteryzującym się specyficzną formą sztuki ludowej, wolnym wyborem formy własnej aktywności dla wszystkich społeczno-demograficznych grup ludności.

Głównym celem rozwoju regionalnego turystyki sportowo-rekreacyjnej jest stworzenie w regionach optymalnych warunków, dla stworzenia skutecznego kompleksu sportowo-rekreacyjnego, destynacji turystycznych, które mogą zaangażować jak najwięcej obywateli Ukrainy do ruchu turystyki sportowej i zrealizować nowoczesną technologię aktywnego wypoczynku, ukierunkowanego na adaptację społeczną, duchowe i fizyczne udoskonalenie osobowości. Taka koncepcja tworzenia misji rozwojowej stanowi podstawę do opracowania środków, służących kształtowaniu się turystyki sportowo-rekreacyjnej, które zakładają zjednoczenie się władz wykonawczych i ustawodawczych wszystkich szczebli, samorządów lokalnych, turystyczno-sportowych stowarzyszeń społecznych, wszystkich

STRATEGY FORMULATION FOR DEVELOPING SPORTS AND HEALTH TOURISM IN THE REGION

Summary

Rethinking the role and importance of sports and health tourism in the context of steady growth of world tourist flows is characterized by the need to formulate a modern strategy for developing the regional tourism with monitoring of the tourist orientation of economic sectors and leveling differences of socio-economic development of the regions of the state.

The purpose of the work is the substantiation of the strategy for developing the system of sports and health tourism oriented to the tourist region. The stated purpose stipulated the definition and the necessity of solving the following tasks: determination of a strategic goal, tasks, and principles of formation of the sports and health tourism technologies; investigation of the mechanism of formulation a strategy for developing the regional tourist services market; stipulation of the main directions of implementation of the strategic development concept for the sports and health tourism; analysis of strategic development directions for the sports and health tourism in Cherkasy region; modeling of efficiency indicators of the sports and health tourism; formation of strategic development aspects of the sports and health tourism and their specification on the example of Cherkasy region.

The object of study is the tourist destination of Cherkasy region as a systemic integrity with a complex internal structure and sports and health tourist potential, its development in the current and strategic periods of time. The subject of the study is the development

TWORZENIE STRATEGII ROZWOJU TURYSTYKI SPORTOWO-REKREACYJNEJ W REGIONIE 165

factors of the sports and health tourism. In the course of the study, such general scientific methods as system approach, method of comparative analysis, and economic-mathematical modeling were used. Scientific novelty. Efficiency indicators of the formulation of the strategy for developing sports and health tourism in the region have been developed.

Practical implications. The obtained scientific results could be a starting point for substantiation of the concept of strategic development of the sports and recreational tourism of the region and enterprises operating in the tourist services market. Testing of materials of scientific work. The results of the study were reported and approved at the V All-Ukrainian Scientific and Practical Conference of Young Scientists and Students “Modern Problems and Prospects of Economic Dynamics” (Uman, 2018) and the scientific seminar of the Department of Technology and Tourism Organization and Hotel and Restaurant Business “Main directions of functioning and development of the tourism industry” (27.11.2018).

Structure of study. The work consists of an introduction, three sections, conclusions, a list of references with 31 titles, and contains 5 tables and 2 figures presented in the appendices on two pages.

Keywords: sports and health tourism, strategy, analysis, region, statistical model.